Tvorivé podnety pre prácu s biblickým textom

Dramatizácia biblického textu – bibliodráma – je veľmi užitočnou formou čítania a pochopenia biblického textu. Ide o komplex činností, ktoré podporujú aktivitu detí a rozvíjajú celú jeho osobnosť. Dieťa akýkoľvek emočný alebo vedomostný poznatok získava prostredníctvom zážitku a vlastnej skúsenosti, preniká hlbšie do jeho podstaty a lepšie si ho zapamätá. Pri bibliodráme sa pocity, ktoré sa spájajú s určitým správaním alebo vyjadrovaním, stávajú citeľnejšími a zreteľnejšie tiež vyniknú charaktery postáv. Deti sú týmto spôsobom viac motivované k zaujatiu vlastného stanoviska.

Zvlášť u menších detí treba dať pozor, aby nešlo iba o zábavu, ale aby boli zameraní na Ježiša, nielen na to čo urobil, ale prečo – aký to malo význam. Pri každom príbehu uvádzame kľúčový verš (u starších môžeme aj súradnice).

Je dobré mať k dispozícii materiál na vytvorenie jednoduchých kostýmov (zvyšky rôznych textílií – na tuniky, opasky, závoje, rôzne šperky, parochne, atď.) a rekvizít (palice, nádoby, mešce, atď.). Správne zvolená hudba môže výnimočným spôsobom umocniť dramatický zážitok.

Vybrať si môžeme rôzne časti z Matúšovho evanjelia. Zvolíme si rozprávača a počet postáv podľa biblickej udalosti. Pri menších deťoch je dobré mať už dopredu pripravené texty podľa jednotlivých postáv.

Spôsobov dramatizácie biblickej udalosti je viacero:

- Účastníci sa pohybujú v miestnosti a tak navonok vyjadrujú vnútorný obsah textu. Všetky gestá a pohyby treba vyjadriť precítene (uzdravenie, vzkriesenie, závisť,...)
- Prečítať biblickú udalosť a povzbudiť účastníkov, aby si všímali podrobnosti (na prvé počutie nezaujímavé). Po vypočutí zahrajú udalosť.
- Rozdeliť účastníkov na skupiny, každá dostane iný text a dramaticky stvárni udalosť. Po skončení si skupiny navzájom robia závery: čo videli/počuli, ako sa príbeh začal/skončil, kto vstúpil do príbehu pozitívne/negatívne, kto svoj postoj zmenil/nezmenil, k čomu nás text povzbudzuje, aplikácia na dnešnú dobu.
- Pantomíma, scénický tanec.
- Stvárnenie príbehu pomocou ručne vyrobených bábok. Tento spôsob je vhodný zvlášť pre plaché deti, pretože postavu nestvárňujú priamo ale prostredníctvom bábky.
  Bábky môžeme jednoducho vyrobiť aj pomocou lekárskych lopatiek.

Tipy na ďalšie aktivity s biblickým textom:

Videoukážka – pustiť účastníkom film/animovaný príbeh a v určitej časti zastaviť. Môžu príbeh dopovedať alebo zahrať.

Skupina (alebo jednotlivec) si vyberú príbeh a ostatní v priebehu stvárňovania hádajú o čo (alebo koho) ide.

„Živé obrazy" – skupina si vytiahne príbeh (alebo postavu) a znázornia ju ako fotozáber. Ostatní hádajú o čo ide.

Hra „Activity" – účastníci sa rozdelia do dvojíc a vytvoria kruh. Dvojice si sadnú tak, aby boli aspoň približne oproti sebe. Každý účastník dostane min. 4 lístočky, na ktoré napíše meno postavy alebo názov udalosti (vychádzame z Evanjelia podľa Matúša). Všetky vložíme do jednej nádoby, odkiaľ sa budú postupne ťahať. Zvolíme si osobu, ktorá bude zapisovať dvojiciam body nahrané v jednotlivých kolách. V 1. kole si vždy jeden z dvojice vytiahne lístok a svojmu partnerovi sa pokúsi slovne opísať osobu alebo udalosť uvedenú na lístočku (nesmie priamo použiť meno). Ak partner uhádne, ťahá si ďalší lístok – až kým neuplynie časová lehota **30** sekúnd. Nasleduje ďalšia dvojica, a takto pokračujeme, až kým sa neminú všetky lístočky. Po skončení kola sa opäť všetky lístky vrátia do nádoby a začína 2. kolo, v ktorom postupujeme rovnakým spôsobom, ale pri opise osoby a udalosti sa môže požiť iba jedno jediné slovo. V 3. kole už nepoužívame slová ale iba pantomímu. Vyhráva dvojica s najväčším počtom bodov.

„Skákačka" - rozmiestnime na zem do určitého tvaru farebné papiere so slovami z konkrétneho verša + iné slová. Deti musia „vyskákať" správny slovosled verša. (Pre lepšiu predstavu pripájam obrázok)

Lego – princíp je ten istý ako pri „skákačke", ale slová nalepíme na kocky lega. Deti postupne „stavajú" text.

Štipce – napíšeme zoznam vlastností biblických postáv, s ktorými chceme pracovať a nalepíme na štipce. Deti ich postupne priraďujú k postavám. Obmena – namiesto vlastností napíšeme na štipce udalosti a pripíname ich na postavy, ktoré sa s udalosťou spájajú (napr. uzdravenie ženy trpiacej na krvotok – Ježiš, apoštoli, žena, Jairus; Ježiš sa modlí v Getsemanskej záhrade – Ježiš, Peter, Jakub, Ján,...)

Kamienky – na ploché kamienky nakreslíme alebo nalepíme rôzne obrázky alebo symboly. Možností využitia je viac:

- deťom vyberieme príbeh a oni vyhľadajú obrázky alebo symboly, ktoré sa s príbehom spájajú,
- alebo naopak, dáme im symboly a musia ich zaradiť k príbehu,
- zoradiť symboly do správneho poradia (ak pracujeme s viacerými udalosťami naraz, alebo s celým evanjeliom),
- vybrať tie symboly, ktoré sa s udalosťou nespájajú,
- priradiť symboly ku konkrétnym veršom evanjelia.

Pre najmenších – jednoduché obrázky (primerané veku) zalaminujeme a na zadnú stranu nalepíme kúsok suchého zipsu. Pre každé dieťa pripravíme podložku (z filcu, alebo iného materiálu, na ktorom bude držať suchý zips, príp. na podložku už vopred nalepíme druhú časť suchého zipsu). Po vypočutí príbehu sa deti pokúsia vyskladať príbeh pomocou obrázkov.

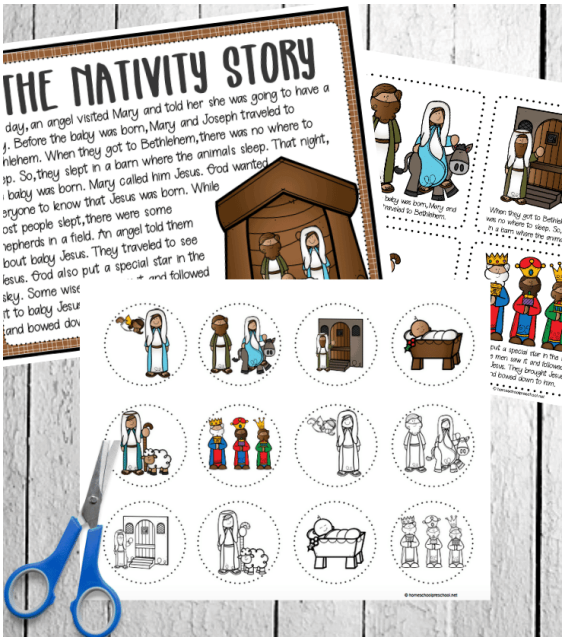

Práca so stieracím obrázkom – priložený obrázok si môžeme zalaminovať a popis udalostí pod jednotlivými obrázkami zatrieť korekčnou páskou (alebo lakom). Keďže nie všetky obrázky udalostí sa nachádzajú v Matúšovom evanjeliu, deti môžu zotierať iba tie, o ktorých práve čítali. Obmenou (pre starších) môže byť práca s druhou verziou obrázka (bez popisu) – dopisovať popis udalosti, alebo priraďovať udalosti k obrázkom (máme ich vopred pripravené na lístočkoch).

Ďalšou možnosťou je pracovať s obrázkom ako z puzzle.

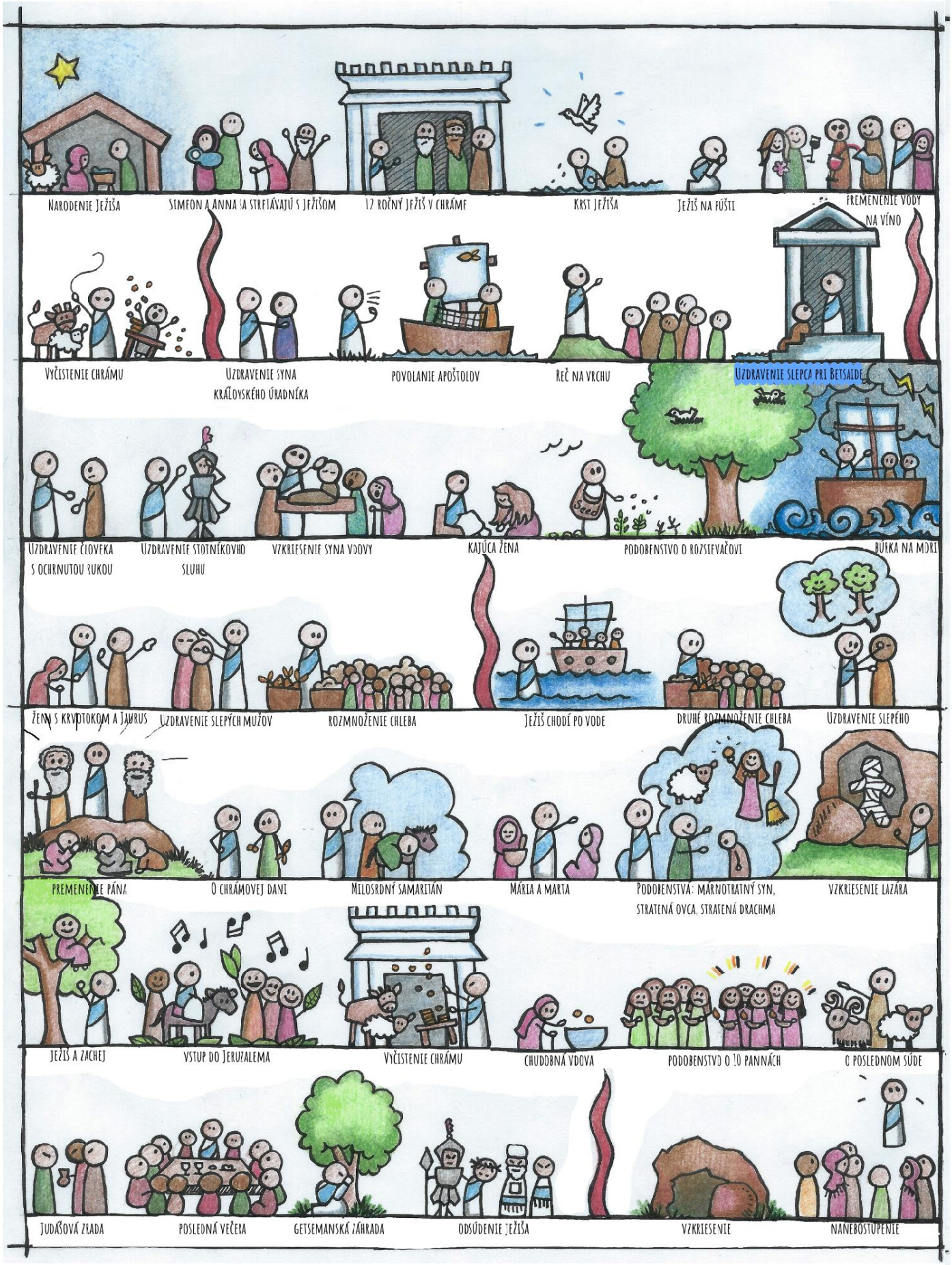
Narodenie Ježiša
Simeon a Anna sa stretávajú s Ježišom
12 ročný Ježiš v chráme
Krst Ježiša
Ježiš na púšti
Premenenie vody na víno
Vyčistenie chrámu
Uzdravenie syna kráľovského úradníka
Povolanie apoštolov
Reč na vrchu
Uzdravenie slepca pri Betsaide
Uzdravenie človeka s ochrnutou rukou
Uzdravenie stotníkovho sluhu
Vzkriesenie syna vdovy
Kajúca žena
Seed
Podobenstvo o rozsievačovi
Búrka na mori
Žena s krvotokom a Jairus
Uzdravenie slepých mužov
Rozmnoženie chleba
Ježiš chodí po vode
Druhé rozmnoženie chleba
Uzdravenie slepého
Premenenie pána
O chrámovej dani
Milosrdný samaritán
Mária a Marta
Podobenstvá: márnotratný syn, stratená ovca, stratená drachma
Vzkriesenie Lazára
Ježiš a Zachej
Vstup do Jeruzalema
Vyčistenie chrámu
Chudobná vdova
Podobenstvo o 10 pannách
O poslednom súde
Judášova zrada
Posledná večera
Getsemanská záhrada
Odsúdenie Ježiša
Vzkriesenie
Nanebovstúpenie

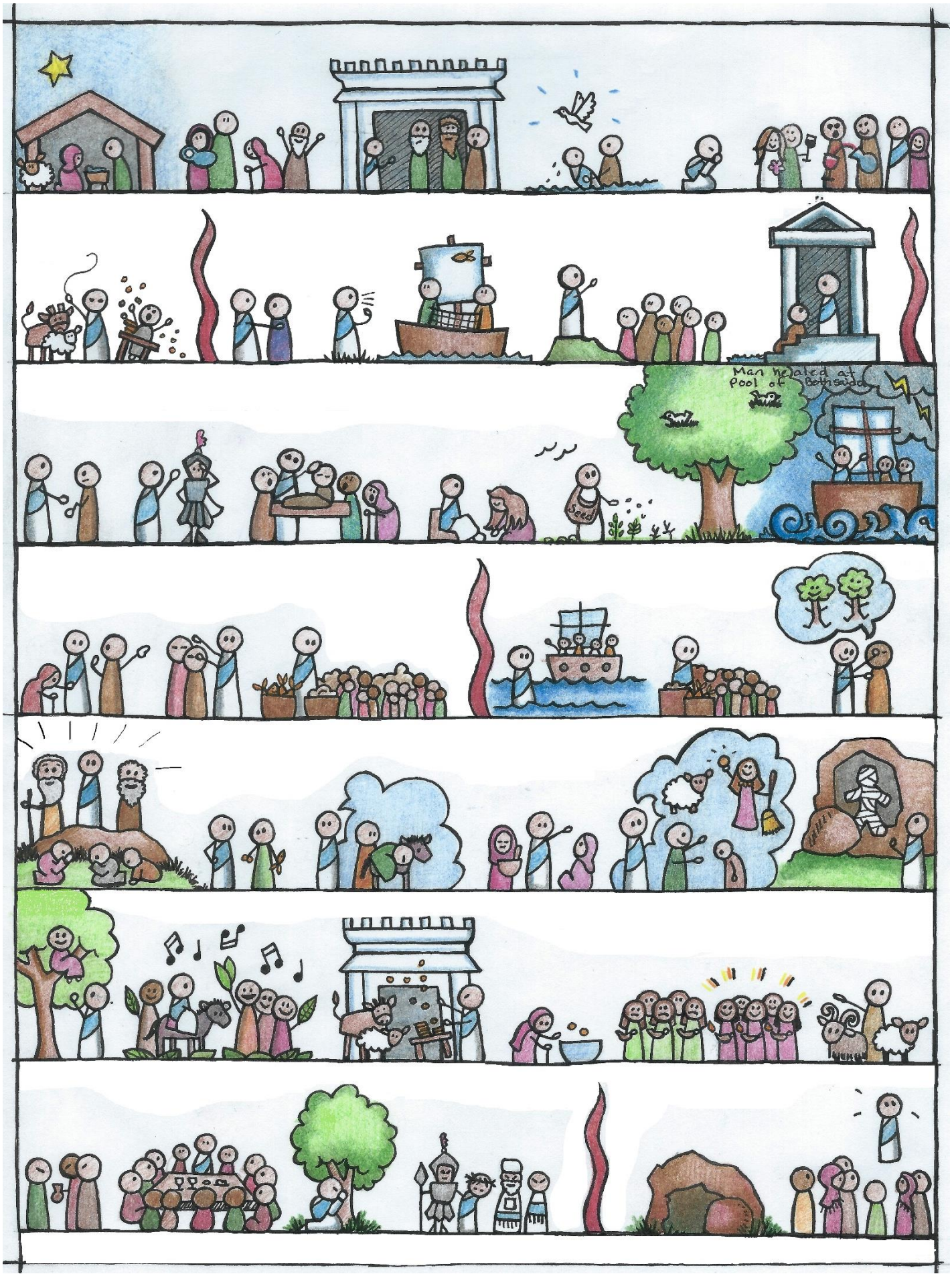

Spracovala: Zuzana Floreková, KPKC, n.o.